

कारुण्यात् प्राप्तम् जन्मः

आसीत् कश्मिश्चिन् ग्रामं एकः उत्तमः
युवकः । तस्य नाम राजीवः । नाम इव अन्यानां जीवने सन्तोषं
पुरीयितुं सव तस्य आग्रहः । जन्मेन सः एकः धनिकः किन्तु
जीवनेन सः अनाथः आसीत् । बहुनि वर्षाणि पूर्वं तस्य
मातां अदृष्टा भजायत् । यथा तस्य जीवने सकावन्ताः अनु-
भवति तथा सः अन्यानां जीवितात् दुःखं निवारयितुं श्रमतीत्या
अनेकानि स्थानानि सः तस्य मातां प्रति अर्चयितुं अकुर्वन्
किन्तु फलं नास्ति । इत्यानेन निराश्रिताः माताः सहाय्यं
कर्तुं शक्यते सः । दिनानि पर्यन्तं सः एकः यात्रात् पुनराग-
मनसमये सः अदृष्टयत्, एका निराश्रिता अम्बा -
काठिनं गृहकर्माणि अकुर्वन् । यद्यपि सः तत् अदृष्टयत् तदापि
सः तत् धनिकस्य समीपं गत्वा सर्वं अवदत् "तु धनिका ।
त्वं महापापस्य फलं प्राप्तुं शक्यते किम् ? कथं अतः
क्रूरं भाषसी त्वं ? एका निराश्रिता अम्बायां यौतनं कृत्वा
किम् प्राययासि त्वया ?" । धनिकः इतं श्रुत्वा प्रत्यवदत्
"मम गृहमाच्छा मह्यं उपद्रष्टुं कः त्वं ? मम गृहे त्वं -
बहिर्गच्छा" । नैव कौथमेव एकस्य प्रश्नस्य उपायः ।
वत्सा । जगतात् मातृस्नेहमेव श्रेष्ठं भवति तत् स्नेहस्य

(Note: Graded articles may be published in schoolwiki. So, Write neatly. Don't fold paper. Don't write overleaf).

निशेधं कर्तुं शक्यते किम्? तेषां अम्बायाः पीडनं कृतं :
जगत्पापमेव , भवतस्य प्रवृत्ती न केवलं मातृपीडनमेव
किन्तु निराश्रिताः सज्जानानां उपद्रवमेव च । कारुष्यमेव
सर्वजगतां परमो धर्मः । तत्रैव श्रेष्ठजनस्य कर्तव्यमेव च
भवति । भवतव सज्जनः किल" ? । धनिकस्य मनसि -
पश्चात्तापः आगतः , सः विनयेन शजीवं , अम्बां च प्रत्य
वदत् " उभौ अपि क्षम्यताम् । मम दुर्मनः एव एतत्
सर्वेषां कारणं" । सा माता अवदत् " नैव मे कर्तव्यं
पुत्र । सन्तोषमेव मम मनसि , तव मनः सर्वेपि सद्दि-
ग्ता भवसि । सर्वेपि सौख्यं भवतु पुत्र" । तदनन्तरं शजीवः
सा मातायां स्वमातुः इव गृहात् आनयत् । सा अम्बा च
अनाथः आसीत् । शजीवस्य एका माता , सा माता एकः
पुत्रः च अप्राप्तौ । द्वौवपि स्नेहेण परस्परं परिपालनार्थं च
अजीवयत् । कारुष्यान्कम्बया शजीवं प्राप्तः एकः पुनर्भवः
सफलजीवनम् । किन्तु निर्लूनः एकः सत्यमस्ति " तत् माता
यथार्थं शजीवस्य माता अस्ति । तत् सत्यं द्वौवपि न
जानयति । सफलजीवनमेव शजीवस्य । पुनप्राप्तयत् तस्य माता ।
" सन्तोषेण तौ तेषां जीवनं निवसतः" ॥